

Nr 344

Av herr Larsson i Borrby, om statsbidrag till utveckling av psyko-dramatisk terapimetod.

(Lika lydande med motion nr 279 i Första kammaren)

Vid Långbro sjukhus i Stockholm har sedan några år tillbaka under ledning av docenten Curt Åmark och med. lic. Olov Dahlin bedrivits en försöks- och utvecklingsverksamhet med en ny form av terapi för vissa psykiskt sjuka. Det är fråga om en modifierad form av en på 1930-talet i Amerika lanserad gruppterapeutisk metod där den dramatiska gestaltningen av roller och rollkonflikter har en central plats. Såvitt veterligt bedrivs i Sverige sådan terapi blott vid Långbro sjukhus.

Denna terapiverksamhet, som vuxit fram ur en teatercirkelverksamhet vid sjukhuset, är numera målinriktad och samordnad med övrig terapi.

Först på senare år har man blivit medveten om den stora betydelse interpersonella relationer och problem har vid psykisk avvikelse och nervös sjukdom. Genom den ifrågavarande terapiformen skapas ett nytt medel för diagnos och terapi av dessa problem genom att patienten inom ramen av en teatercirkel får möjlighet att gestalta sina konflikter. Patienter, som annars är ovilliga att öppna sig inför läkaren, gör det ofta hellre på detta indirekta sätt.

F. n. finns ingen tillfredsställande värdering av metoder av denna typ genomförd med vetenskaplig stringens. Erfarenheterna från Långbro sjukhus låter inte heller bearbeta sig statisiskt utan måste uttryckas som »klinisk erfarenhet». Under loppet av 1 1/2 år har ca 20 personer, huvudsakligen patienter med neuroser, deltagit i denna gruppaktivitet. Grupperna har omfattat 5—8 personer åt gången. Så gott som samtliga patienter som deltagit i aktiviteten har subjektivt funnit den mer eller mindre värdefull — »givande». I 5—6 fall har den behandlande läkaren haft stor nytta av att patienterna fått tillfälle att gestalta sin problematik och delvis upptäcka den i psykodramat. I dessa fall har den fungerat som en terapeutisk genväg.

I enlighet med modern psykoterapeutisk metodik har inte psykodrama i något fall fått vara den enda behandlingsmetoden. Genom samordning med övrig terapi har kravet på insyn och kontroll tillfredsställts. Gruppens aktivitet spelas också in på band för att man ytterligare skall ha möjlighet att analysera vad som händer under psykodramat och kunna ingripa om exempelvis gruppledaren av omedvetna personliga motiv tenderar att allt-

för mycket ingripa och påverka händelseutvecklingen inom gruppen till men för den terapeutiska målsättningen.

En icke ringa del av människorna i vårt moderna samhälle med dess högt uppdrivna takt lider av mer eller mindre accentuerade psykiska störningar. Det måste vara en angelägen uppgift att understödja utvecklandet av nya metoder, att diagnosticera och bota dessa störningar. Den vidareutveckling av dramatisk terapimetod som ovan redogjorts för synes mig vara värd samhälleligt stöd. Hittills har verksamheten bedrivits i blygsam skala, utan direkta ekonomiska anslag. Den har finansierats genom de statliga bidrag, som utgår till studiecirkelverksamhet. Från att ha börjat som ren studiecirkelverksamhet har verksamheten nu emellertid kommit att bli en — om ock ännu så länge blott i ringa skala prövad — terapeutisk metod.

För att metoden skall kunna utvecklas ytterligare anser jag, att ett statligt ekonomiskt bidrag bör utgå. Jag är visserligen medveten om att icke staten utan Stockholms stad är huvudman för Långbro sjukhus, varför invändningen eventuellt kunde resas, att det icke är en statlig angelägenhet att anvisa medel till denna verksamhet. Det är här emellertid icke fråga om ett anslag till driften av sjukhuset, utan fråga om att bidraga till vidareutvecklandet av en helt ny terapimetod, som — med hänsyn till de resultat som hittills framkommit — verkar kunna få icke obetydlig betydelse för mentalsjukvården i dess helhet om den vidareutvecklas. Det ekonomiska ansvaret för utvecklingsverksamhet av detta slag torde i första hand ankomma på staten.

Kostnad för regissörgruppledare 4 tim/vecka 40 veckor à 50 kr./tim.	8 000
Kostnad för konsulterad psykiater 2 tim./vecka under 40 veckor à 50 kr./tim.	4 000
Kostnad för biträdande sköterska 2 tim./vecka under 40 veckor à 20 kr./tim.	3 200
Personalkostnader per år totalt	15 200
Kostnad för material (bandspelare, ljudband) ca	1 100
Total kostnad per grupp och år	Kronor 16 300

Verksamheten bör lämpligen bedrivas med 3 grupper. Ett till 50 000 kr. avrundat belopp synes böra anvisas. I första hand synes utvecklingsverksamheten böra bedrivas vid Långbro sjukhus.

I den mån verksamheten inte kan bedrivas vid Långbro sjukhus i sådan utsträckning att anslaget till fullo behöver tagas i anspråk, bör medicinalstyrelsen bemyndigas att ställa återstående del av anslaget till förfogande för anordnande av motsvarande utvecklingsverksamhet vid annat sjukhus.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att anvisa 50 000 kr. som bidrag till utveckling av s. k. psyko-dramatisk terapimetod vid i första hand Långbro sjukhus i Stockholm.

Stockholm den 27 januari 1965

Einar Larsson

i Borrby

Nr 345

Av herrar Larsson i Hedenäset och Nilsson i Tvärålund, *i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Allmänna beredskapsarbeten m. m.*

I statsverkspropositionen 1965 (bilaga 13, punkt C 9) framlägger Kungl. Maj:t förslag bl. a. angående medelsanvisning till Allmänna beredskapsarbeten m. m. Vad som här vidröres är betydelsefullt utifrån det angelägna av att bereda en meningsfull sysselsättning åt arbetskraft som av en eller annan anledning blivit friställd. Därtill får läggas den centrala betydelse som dessa spörsmål har utifrån lokaliseringsspolitiska synpunkter.

Den arbetsmarknadspolitiska situationen i landet uppvisar sedan åtskillig tid en synnerligen splittrad bild. Stor efterfrågan på arbetskraft, trängsel i olika hänseenden och en överhettad konjunktur präglar situationen i och omkring några storstadscentra. Detta sker samtidigt som svagt försörjningsunderlag och arbetslöshet dominerar bilden i stora delar av landet i övrigt. Denna otillfredsställande situation har varit rådande en längre tid och alltmer accentuerats med åren. Dessa belägg för att alltför otillräckliga och haltande insatser hittills gjorts från samhällets sida har tyvärr ännu ej i tillbörlig utsträckning observerats av statsmakterna. I stället för att vidtaga tillräckliga lokaliseringsspolitiska insatser fortsätter man den utflyttningspolitik som påbörjats och som i åtskilliga fall endast är ägnad att göra ont värre.

Av arbetsmarknadsverket redovisas den kraftiga expansion som de s. k. rörlighetsstimulerande åtgärderna undergått på senare tid. Sålunda har totala antalet fall där resebidrag, ersättning för flyttningskostnader, familje- och utrustningsbidrag samt starthjälp utgått, varit 18 400 under tiden 1 juli—30 september 1964 mot 14 300 fall ett år tidigare. Ökningen under ett år utgör således ej mindre än 28,6 %. Samtidigt som detta redovisas räknas även med ett ytterligare intensifierande av denna verksamhet till en merkostnad om 16 milj. kronor för kommande budgetår. Förslag framlägges även om en fyrdubbling av beloppet för inlösen av egna hem i Norrland. Vidare